

МД 40

Методолошки документ

ISSN 1840-1090

КЛАЊЕ СТОКЕ И ЖИВИНЕ У КЛАОНИЦАМА

Босна и Херцеговина

**Агенција за статистику
Босне и Херцеговине**

**Федерални завод за статистику
Федерације
Босне и Херцеговине**

**Република Српска
Републички завод за статистику**

Сарајево, 2015.

Издаје: Агенција за статистику Босне и Херцеговине,
Зелених беретки 26, 71000 Сарајево,
Босна и Херцеговина
Телефон: +387 33 91 19 11; **Телефакс:** +387 33 22 06 22
Електронска пошта: bhas@bhas.ba; **Интернет страница:** www.bhas.ba

Одговара: Зденко Милиновић, директор

Податке припремили: Фахрудин Суботић, Љубиша Ескић - Агенција за статистику БиХ
Фехрија Мехић, Елмина Рамић-Лукач - Федерални завод за статистику ФБиХ
Лазо Шегрт, Нада Шобот - Републички завод за статистику РС

Лектура: Јања Јаковић

Дизајн и прелом: Лејла Ракић Бекић

Молимо кориснике Публикације да приликом употребе података обавезно наведу извор

Садржај

ПРАВНИ ОСНОВ	4
МЕТОДОЛОШКИ ОСНОВ	4
Циљ и садржај истраживања	4
Јединице посматрања	4
Обухват истраживања	4
Начин и вријеме прикупљања података	4
Обавеза заштите личних података	4
ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА	5
Основни појмови.....	5
Ниво објаве података	5
ОРГАНИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА	6
Органи за спровођење истраживања	6
Обрада и објављивање прикупљених статистичких података.....	6
Обрасци.....	6

ПРАВНИ ОСНОВ

Истраживање се спроводи од стране ентитетских статистичких завода: Федералног завода за статистику и Завода за статистику Републике Српске на основу Закона о статистици у Федерацији БиХ („Службене новине ФБиХ“, број 63/03 и 9/09) и Закона о статистици РС („Службени гласник РС“, број 85/03). Компилација, агрегирање и међународно извјештавање за ниво БиХ је у надлежности Агенције за статистику БиХ у складу са Законом о статистици Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 26/04 и 42/04).

МЕТОДОЛОШКИ ОСНОВ

Циљ и садржај истраживања

Циљ овог истраживања је да се прати клање стоке и живине у клаоницама на подручју Босне и Херцеговине.

Према УРЕДБИ ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЈЕТА број 1165/2008/ЕС од 19. новембра 2008, Агенција за статистику Босне и Херцеговине, у сарадњи са Федералним заводом за статистику Федерације БиХ и Републичким заводом за статистику Републике Српске, треба обезбиједити слиједеће податке:

- број, живу тежину (брutto тежину) и тежину трупла (нето тежину) говеда, свиња, оваца, коза, коња и живине закланих у клаоницама по типу и категорији
- коефицијент искористивости (рандман)

Јединице посматрања

Јединице посматрања за прикупљање података су клаонице (пословни субјекти и подузетници) које кољу стоку и живину, за сопствене потребе као и за потребе других правних или физичких лица (услуге клања), регистроване на подручју Босне и Херцеговине.

Обухват истраживања

Истраживањем су обухваћене све клаонице у Босни и Херцеговини, које су обављале клање стоке и живине у току мјесеца за који се подаци прикупљају.

Начин и вријеме прикупљања података

Прикупљање података у овом истраживању се одвија методом извјештавања и обухвата све клаонице. Извјештајне јединице достављају податке о клању стоке и живине користећи постојеће статистичке обрасце. Извјештавања се обављају на мјесечном нивоу. Федерални завод за статистику Федерације БиХ и Републички завод за статистику Републике Српске су обавезни да доставе податке Агенцији за статистику БиХ у року од 50 дана од задњег дана у референтном мјесецу.

Обавеза заштите личних података

Информације које ће се обезбиједити овим истраживањем користеће се само у статистичке сврхе и неће бити објављене у јавности. Заштита индивидуалних података је регулисана Законом о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Закон о статистици Федерације Босне и Херцеговине ("Службени гласник", број 63 / 03 и 9/09), Закон о статистици ("Службени гласник РС", број 85/03) и Закон о заштити личних података ("Службени гласник БиХ", број 49/06).

ДЕФИНИЦИЈЕ И ОБЈАШЊЕЊА

Основни појмови

Слиједеће дефиниције и њихова појашњења су у складу са УРЕДБОМ ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЈЕТА број 1165/2008/ЕС од 19. новембра 2008.

Бруто тежина је тежина стоке и живине непосредно прије клања.

Нето тежина (тежина закланих животиња), односно тежина очишћеног и охлађеног трупла животиње је за:

Говеда: тежина хладног трупла након што животиња искрвари, након одстрањивања изнутрица и након што је кожа одстрањена, без главе (одвојене од трупла између првог и другог вратног пршљена); без одстрањених ногу (на предњим ногама испод кољена, а на задњим испод скочног зглоба), без органа који се налазе унутар грудног коша и унутар трбушне шупљине са или без бубрега, бубрежног лоја и масноће из карлице и без репродуктивних органа и причвршћених мишића и без масноће из вимена.

Свиње: (осим прасића) тежина хладног трупла након што животиња искрвари, након одстрањивања изнутрица, цијели или подијељен на два дијела цијелом дужином, без језика, чекиња (оштра длака), без папака, репродуктивних органа, сала, бубрега и дијафрагме; које је искрварило, након одстрањивања изнутрица, језика, ногу, гениталија, масти, бубрега и дијафрагме.

Овце и козе: тежина хладног трупла након што животиња искрвари, након одстрањивања изнутрица и након што је кожа одстрањена, без главе (одвојене од трупла између првог и другог вратног пршљена); без одстрањених ногу (на предњим ногама испод кољена, а на задњим испод скочног зглоба), без репа (одстрањеног између шестог и седмог репног пршљена), без органа који се налазе унутар грудног коша и унутар трбушне шупљине (осим бубрега и бубрежног лоја), и без репродуктивних органа и причвршћених мишића и без масноће из вимена; бубрези и бубрежни лој су дио трупла;

Живина: тежина хладног трупла након што животиња искрвари, након одстрањивања перја и утробе без главе и ногу и без врата, срца, јетрице и желуца, познато као „65% пиле“.

Појам „охлађено трупло“ означава тежину хладног трупла која се за свиње добија одузимањем 2% од тежине која је забиљежена док је трупло било топло односно 45 минута након што је свиња искрварила, за говеда се добија одузимањем 2% од тежине која је забиљежена док је трупло било топло односно 60 минута након што је животиња искрварила.

Коефицијент искористивости (рандман): за заклану стоку и живину је однос тежине заклане животиње и тежине живе животиње и представљено је процентом израчунатим на једно децимално мјесто (нпр. 55,5%).

Сва заклана стока и живина треба да буде забиљежена бројем и тежином (бруто тежином и нето тежином) без обзира на мјесто гдје је купљена.

Ниво објаве података

Подаци се објављују за ниво Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко дистрикта.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА

Органи за спровођење истраживања

Органи који учествују у припреми и спровођењу мјесечног истраживања о клању стоке и живине у клаоницама су Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Федерални завод за статистику Федеације БиХ и Републички завод за статистику Републике Српске.

Агенција за статистику Босне и Херцеговине, у сарадњи са ентитетским заводима за статистику, одређује методолошке основе, дизајнира обрасце и упутства за њихово попуњавање, брине о ефикасном спровођењу истраживања, контролише и обрађује податке и припрема резултате истраживања за ниво Босне и Херцеговине.

Прикупљање података, контрола, обрада и објављивање на ентитетском нивоу је одговорност ентитетских завода за статистику.

Обрада и објављивање прикупљених статистичких података

Након контроле обухвата извјештајних јединица и свих других математичких и логичких контрола, подаци се обрађују и објављују за ентитетски ниво од стране ентитетских статистичких институција и прослијеђују Агенцији за статистику Босне и Херцеговине. Резултати из мјесечног истраживања о броју и тежини заклане стоке и живине у клаоницама се објављују у редовним публикацијама.

Обрасци

За спровођење мјесечног истраживања о клању стоке и живине у клаоницама користи се образац „Мјесечни извјештај о клању стоке и живине у клаоницама“.